

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ

**ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΟΜΙΛΙΑΣ ΤΟΥ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ Κ.
ΙΩΑΝΝΗ ΜΑΝΙΑΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΡΥΚΤΟ ΠΛΟΥΤΟ ΣΕ
ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΠΙΚΑΙΡΗΣ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ
ΤΟΥ ΛΑ.Ο.Σ.**

Βουλή των Ελλήνων 11-1-2011

ΠΡΩΤΟΛΟΓΙΑ:

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ:

Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,

Θέλω να ευχηθώ καλή χρονιά και υγεία σε όλους τους συναδέλφους και τις συναδέλφισσες και να ευχηθώ η χρονιά αυτή να είναι πιο δημιουργική, πιο όμορφη, πιο χαρούμενη από την προηγούμενη. Θέλω, επίσης, να ευχαριστήσω τους συναδέλφους του ΛΑ.Ο.Σ. που κατέθεσαν τη συγκεκριμένη επερώτηση.

Το λέω αυτό, διότι προετοιμαζόμενος για να απαντήσω στην επερώτηση, προσπάθησα να βρω τι έχει συζητηθεί κατά το παρελθόν στην Αίθουσα της Ολομέλειας. Διαπίστωση, με δυσάρεστη έκπληξη, ότι είναι ελαχιστότατες οι φορές που κατά τα τελευταία χρόνια το θέμα που Ορυκτού Πλούτου της πατρίδας μας έχει συζητηθεί στο ναό της δημοκρατίας, στη Βουλή των Ελλήνων.

Ακριβώς γι' αυτό το λόγο θα μου επιτρέψετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μην πω τίποτε στην Πρωτολογία μου για πετρέλαια, για υδρογονάνθρακες, για φυσικό αέριο –θα το πράξω στη Δευτερολογία μου- διότι θεωρώ ότι έχω χρέος, ως εκπρόσωπος της Κυβέρνησης, να αναδείξω τον άλλο, εκτός υδρογονανθράκων, ορυκτό πλούτο της πατρίδας μας που σε αρκετό βαθμό και εσείς αναδειξατε.

Στην πορεία μιας χώρας υπάρχουν στιγμές που καθορίζουν το μέλλον της. Σήμερα ζούμε τέτοιες στιγμές. Είναι ιστορικές και κρίσιμες, διότι απαιτούν να κάνουμε όσα δεν έγιναν για δεκαετίες.

Έχοντας συνείδηση αυτής της βαριάς ευθύνης, οφείλω εξ αρχής κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να πω ευθέως και χωρίς περιστροφές πως Ενέργεια και Ορυκτός Πλούτος μπορούν να μας ξανακάνουν πρωταγωνιστές. Με όραμα, με σχέδιο, με αποφασιστικότητα και καθημερινή επιμονή, μπορούν να δώσουν απαντήσεις στο ζητούμενο μιας σύγχρονης, βιώσιμης και ανταγωνιστικής οικονομίας.

Δύο είναι τα βασικά προαπαιτούμενα:

Πρώτον, ξεκάθαρη πολιτική αξιοποίησης του εθνικού πλούτου και αξιόπιστη υλοποίηση αυτής της πολιτικής.

Δεύτερον, να προτάξουμε το «εμείς» έναντι του «εγώ», να αναδείξουμε την αξία του ορθού έναντι του βολικού. Ο στόχος της δημιουργίας αξιόπιστων και σταθερών θεσμικών, ρυθμιστικών και ελεγκτικών πλαισίων καθώς και της θέσπισης αποτελεσματικών κανόνων για την ορθολογική αξιοποίηση όλων των εθνικών πλουτοπαραγωγικών πηγών, απαιτεί διαρκή προσπάθεια. Ο ουρανός δεν βρέχει λύσεις. Οι μεγάλοι εθνικοί στόχοι απαιτούν και συλλογική εθνική προσπάθεια. Από όλους και σε όλα τα επίπεδα. Όλοι, μπορούμε και πρέπει να είμαστε μέρος της λύσης και όχι του προβλήματος.

Στην πρωτολογία μου δεν θα κάνω καμία αναφορά στο ζήτημα των υδρογονανθράκων. Το πράττω πολύ συνειδητά. Για δύο λόγους: Πρώτον, θα έχουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε αναλυτικά και πολλές φορές στο αμέσως προσεχές διάστημα, το σχέδιο νόμου για τη σύσταση του δημόσιου φορέα. Δεύτερον, θέλω να αναδείξω τη σημασία του άλλου εθνικού ορυκτού πλούτου, ο οποίος μπορεί και πρέπει να αποτελέσει βάση πραγματικής και διατηρήσιμης ανάπτυξης. Και αυτή η προοπτική έχει ξεχωριστό ειδικό βάρος σήμερα, που η διεθνής κρίση έχει επαναφέρει επιτακτικά την απαίτηση για στροφή από την εικονική οικονομία της χρηματοπιστωτικής κερδοσκοπίας, του λογιστικού πλούτου, και της αεριτζιδικής αρπαχτής, σε βάρος των δημιουργών του πραγματικού κοινωνικού πλούτου, σε βάρος της πραγματικής οικονομίας της εργασίας, της παραγωγής και του δημιουργικού μόχθου. Ο ορυκτός μας πλούτος είναι μια πραγματική ελπίδα σε αυτή την κατεύθυνση.

Πάντα όμως πρέπει να έχουμε το σωστό μέτρο. Δεν χρειαζόμαστε νέους μύθους. Δεν θα γίνουμε ξαφνικά ούτε Ελ Ντοράντο, ούτε Σαουδική Αραβία. Σίγουρα όμως, από πλευράς ορυκτού πλούτου δεν είμαστε «Ψωροκώσταϊνα». Έχουμε δυνατότητες και προοπτικές που πρέπει να τις μετασχηματίσουμε σε υπαρκτά αποτελέσματα. Γι' αυτό και η πολιτική που

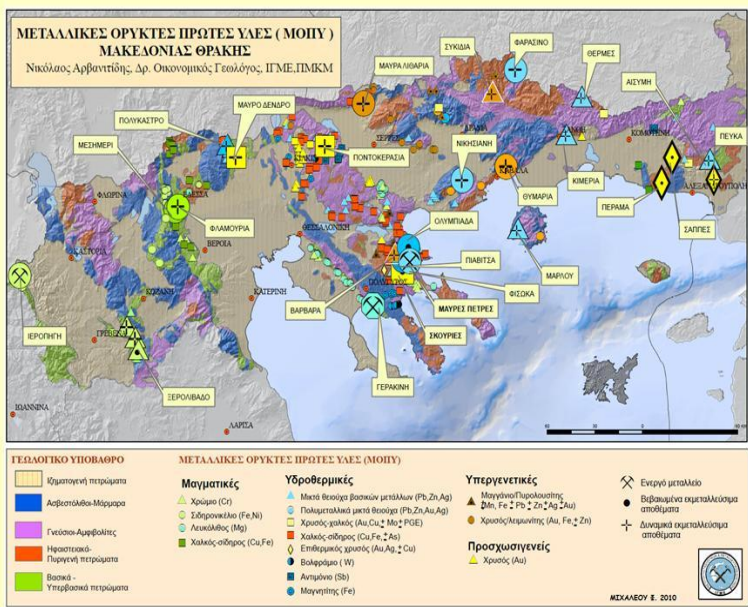
ακολουθούμε δεν εστιάζει στους εφήμερους εντυπωσιασμούς, αλλά στα διαρκή και σταθερά αποτελέσματα.

Μεταλλευτικός και Λατομικός τομέας

Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,

Λέμε πολλές φορές ότι ζούμε σε έναν ευλογημένο τόπο, ωστόσο δεν ξέρω κατά πόσο το πιστεύουμε. Ε, λοιπόν πρέπει να το πιστέψουμε, τουλάχιστον σε ότι αφορά τον ορυκτό μας πλούτο. Η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες της ΕΕ που διαθέτει σημαντικό ορυκτό πλούτο, τόσο σε ποιότητα, όσο και σε ποσότητα και ποικιλία ορυκτών και μεταλλευμάτων. Αν μάλιστα λάβει κανείς υπόψη την έκταση της χώρας μας, ίσως να είμαστε αναλογικά στην κορυφή των πλέον προικισμένων από τη φύση χωρών.

Μεταλλικές Ορυκτές Πρώτες Ύλες (ΜΟΠΥ)

Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών - Ι.Γ.Μ.Ε.

www.igme.gr

Σωστά λοιπόν η μεταλλευτική και λατομική δραστηριότητα και η περαιτέρω αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου πρέπει να περιλαμβάνονται στις βασικές αναπτυξιακές μας προτεραιότητες.

Αρκεί να αναλογιστεί κανείς ότι σήμερα στον τομέα απασχολούνται άμεσα περίπου 23.000 εργαζόμενοι και υπάρχουν ακόμη περισσότερες από 100.000 θέσεις έμμεσης απασχόλησης.

Η Ελλάδα κατέχει σημαντική θέση στην Ευρωπαϊκή και παγκόσμια αγορά των ορυκτών πρώτων υλών. Τα τελευταία 20 χρόνια στις πρώτες θέσεις παραγωγικής

δραστηριότητας βρίσκονται τα αδρανή υλικά και τα μάρμαρα, καθώς και μια σειρά ορυκτών πρώτων υλών. Ενδεικτικά αναφέρω ότι η Ελλάδα, σε παγκόσμια κλίμακα, είναι η μοναδική χώρα παραγωγής χουντίτη, πρώτη χώρα παραγωγής περλίτη, δεύτερη χώρα παραγωγής κίσηρης (ελαφρόπετρας) και μπεντονίτη, τέταρτη παραγωγός αλουμίνας στην Ε.Ε., καθώς και πρώτη στην εξαγωγή προϊόντων λευκόλιθου/μαγνησίτη στην Ε.Ε. Το παραγόμενο σιδηρονικέλιο εξάγεται στις ευρωπαϊκές βιομηχανίες ανοξείδωτου χάλυβα καλύπτοντας το 7% των αναγκών της ευρωπαϊκής αγοράς .

Οι πωλήσεις μεταλλευμάτων, βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων και κατεργασμένων μεταλλουργικών προϊόντων για το 2008 ανήλθαν σε περίπου 1,1 δισ. ευρώ από τα οποία τα 800 εκατ. ευρώ, δηλαδή το 72%, αντιστοιχούν σε εξαγωγές. Σε αυτά πρέπει να προστεθεί και η αξία των αδρανών υλικών, περίπου 400.000.000 ευρώ. Για πρώτη φορά, μετά από μια μεγάλη περίοδο θετικών ρυθμών ανάπτυξης, το 2009 ο ελληνικός μεταλλευτικός κλάδος παρουσίασε σημαντική κάμψη και πτώση στη ζήτηση αλλά και τις τιμές των πρώτων υλών, της τάξης του 20-30%.

Όμως από το 2010 καταγράφεται ήδη ανάκαμψη της παραγωγικής υποχώρησης που παρατηρήθηκε το 2009, ενώ υπάρχουν βάσιμες προοπτικές ότι η ανοδική πορεία θα συνεχισθεί

και στο 2011, λόγω της προβλεπόμενης παγκόσμιας αύξησης στη ζήτηση πρώτων υλών της τάξης του 20 – 30%.

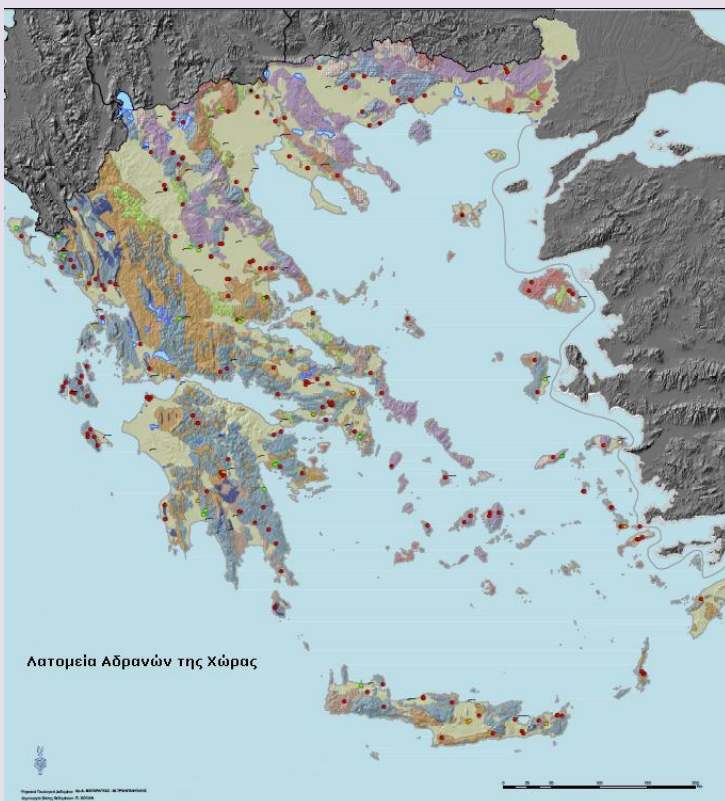
Με βάση τις κοιτασματολογικές έρευνες του ΙΓΜΕ, τα μετρημένα μεταλλευτικά αποθέματα της χώρας είναι συνολικής οικονομικής αξίας περίπου 38 δισ. Ευρώ, με βάση τις τρέχουσες τιμές των μετάλλων. Ασφαλώς η αξία αυτή αναφέρεται σε βάθος τουλάχιστον τριακονταετίας, που είναι η συνολική διάρκεια εκμετάλλευσης των αντίστοιχων αποθεμάτων.

Τα ελληνικά λατομικά ορυκτά, τα διακοσμητικά πετρώματα και οι δομικοί λίθοι, με βασικό προϊόν το μάρμαρο, αποτελούν παραδοσιακές πρώτες ύλες, με έντονη παγκόσμια παραγωγική παρουσία και εξαγωγικό προσανατολισμό.

Στην Ελλάδα λειτουργούν σήμερα περίπου 230 λατομεία αδρανών υλικών, το 99% των οποίων εξορύσσουν ασβεστολιθικά αδρανή υλικά (κοινά αδρανή υλικά).

Η συνολική παραγωγή ανταποκρίνεται και καλύπτει σε μεγάλο βαθμό τις κατασκευαστικές περιφερειακές ανάγκες. Η ετήσια παραγωγή στην χώρα προ της οικονομικής κρίσης ανερχόταν σε περίπου 100 εκ τόνους ενώ σήμερα ανέρχεται σε περίπου 70 εκ. τόνους.

Στη χώρα λειτουργούν λατομεία αδρανών υλικών είτε εντός των ορίων θεσμοθετημένων λατομικών περιοχών, είτε σε μεμονωμένες θέσεις.

Πρόσφατα ολοκληρώσαμε μια μεγάλη προσπάθεια για τη δημιουργία ενός πλήρους, σύγχρονου και επικαιροποιημένου Μητρώου Λατομείων Αδρανών Υλικών της χώρας με τις υπηρεσίες των 52 Νομαρχιών και 13 Περιφερειών.

Από την αξιοποίηση του Μητρώου αυτού προκύπτει ότι :

- Ο αριθμός των δημόσιων, δημοτικών/κοινοτικών και ιδιωτικών λατομείων αδρανών υλικών που λειτουργούν εντός ή κατ' εξαίρεση εκτός λατομικής περιοχής, ανέρχεται σε 195, ενώ ο αριθμός αυτών που λειτουργούν με αποκλειστικό σκοπό την αποκατάσταση του περιβάλλοντος, ανέρχεται σε 36.
- Το 77% των λατομείων αδρανών υλικών λειτουργεί εντός λατομικών περιοχών, ενώ το 23% λειτουργεί εκτός λατομικών περιοχών.

Ο κλάδος του μαρμάρου, συνεχίζει να κρατά την ηγετική του θέση στις διεθνείς αγορές, χάρη στην ποιότητα και την πλούσια ποικιλία χρωμάτων και τύπων του ελληνικού μαρμάρου, ιδιαίτερα των λευκών και ανοικτόχρωμων. Άλλωστε, δεν υπάρχει καλύτερη και αποτελεσματικότερη παγκόσμια διαφήμιση για το ελληνικό μάρμαρο από την ίδια την Ακρόπολη!

Στα πλαίσια του ΕΣΠΑ, το ΙΓΜΕ προχωρεί στην συστηματική έρευνα δώδεκα (12) κοιτασματολογικών στόχων που βρίσκονται στο επίκεντρο του μεταλλευτικού και λατομικού ενδιαφέροντος. Στην αιχμή του δόρατος βρίσκονται ο εντοπισμός κοιτασμάτων που περιέχουν 40 και 20 τόνους χρυσού σε περιοχές του Κιλκίς και των Σερρών αντίστοιχα.

Το αποθεματικά βεβαιωμένο δυναμικό 420 περίπου τόνων χρυσού στην Μακεδονία και Θράκη αποτελεί οικονομικό στόχο υψηλής προτεραιότητας.

Στην κατεύθυνση αυτή, η παραγωγική αξιοποίηση τριών κοιτασματολογικών περιοχών χρυσού αποτελούν σημαντικές μεταλλευτικές επενδύσεις.

Συγκεκριμένα, η εταιρία «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ» προβλέπει την εκμετάλλευση των 240 τόνων χρυσού και άλλων μετάλλων από τα κοιτάσματα Ολυμπιάδας, Στρατωνίου/Στρατονίκης και Σκουριών στην Χαλκιδική, επενδύοντας άμεσα περίπου 1 - 1.5 δις. Ευρώ και δημιουργώντας 1.200 άμεσες και περίπου 6.000 έμμεσες θέσεις απασχόλησης, με ετήσιο λειτουργικό κόστος επένδυσης 2 δις. Ευρώ, εφόσον εγκριθεί η σχετική περιβαλλοντική μελέτη.

Η Χαλκιδική αποτελεί πραγματικά μία βιώσιμη και «πλουτοπαραγωγική δεξαμενή» μετάλλων, με πλέον των 12 δις. ευρώ τρέχουσα αξία σε περιεχόμενα μέταλλα των κοιτασμάτων που απαντώνται στο υπέδαφός της.

Στο ΥΠΕΚΑ έχουν επίσης κατατεθεί σχετικοί φάκελοι για αξιοποίηση και των περίπου 90 τόνων χρυσού στις περιοχές Περάματος Έβρου και Σαππών Ροδόπης.

Εργαζόμαστε συστηματικά για την ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών, ώστε και περισσότεροι έλεγχοι να πραγματοποιούνται και να επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις στην περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων της λατομικής νομοθεσίας ή της μη τήρησης των όρων των περιβαλλοντικών μελετών.

Κατά το 2010, οι δύο Επιθεωρήσεις Μεταλλείων Νοτίου και Βορείου Ελλάδος εξέδωσαν 87 αποφάσεις επιβολής προστίμων συνολικού ύψους 3.500.000 €

Ο εξορυκτικός κλάδος, ταλαιπωρείται από χρόνια προβλήματα, όπως η έλλειψη ολοκληρωμένου χωροταξικού σχεδιασμού, καθώς και από χρονοβόρες, πολύπλοκες και πολλές φορές απρόβλεπτες, διαδικασίες αδειοδότησης.

Είναι σημαντικό και ο πολιτικός και ο νομοθέτης και κυρίως ο απλός πολίτης να γνωρίζουν πόσο ένας κλάδος επηρεάζει την ποιότητα ζωής του, πριν κρίνει την απόρριψή του.

Χαρακτηριστικά θέλω να σας αναφέρω ότι για την κατασκευή μια μέσης κατοικίας, απαιτούνται 60 τόνοι αδρανών και 200 τόνοι βιομηχανικών ορυκτών. Αντίστοιχα, μια 4μελής οικογένεια, για την κάλυψη των αναγκών της σε ηλεκτρική ενέργεια, απαιτεί 10 τόνους λιγνίτη το έτος, ή 4.000 βαρέλια πετρέλαιο το έτος.

Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια δρομολογήθηκαν στην Σουηδία περισσότερες από 60 μεταλλευτικές εξορυκτικές δραστηριότητες και άλλες τόσες περίπου στην Φινλανδία, την Ισπανία, την Πορτογαλία. Στην Ελλάδα την ίδια περίοδο, από τις περίπου 10 που προτάθηκαν, δεν υλοποιήθηκε καμία.

Οι τοπικές κοινωνίες των παραπάνω ευρωπαϊκών χωρών, αξιολόγησαν, έκριναν, έθεσαν όρους, αποφάσισαν και συναίνεσαν με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον. Στην δική τους αντίληψη «τόπος» είναι η χώρα τους. Όχι η αυλή και το χωριό τους ή το γειτονικό χωριό και η ευρύτερη περιοχή. Βασικό ζητούμενο είναι το κοινό καλό, η απασχόληση όλων των πολιτών, χωρίς διαχωριστικές γραμμές και τεχνητά όρια.

Εξάλλου, για να είμαστε δίκαιοι και ειλικρινείς απέναντι τόσο στον εαυτό μας όσο και στους υπολοίπους συνανθρώπους μας, να θυμόμαστε πάντα ότι ο προνομιούχος σημερινός πολίτης του αναπτυγμένου δυτικού κόσμου, στη διάρκεια της ζωής του, πρόκειται να καταναλώσει περίπου 1.500 τόνους ορυκτά, μεταλλεύματα και καύσιμα, ενώ ταυτόχρονα διεκδικεί ο ίδιος να ζει σε ένα προστατευμένο και καθαρό περιβάλλον, προνόμια που αντλεί και ασκεί σχεδόν αποκλειστικά στην πλάτη και σε βάρος του αναπτυσσόμενου τρίτου κόσμου.

Περνώντας τώρα στην άλλη πλευρά του λόφου, στον επιχειρηματικό κόσμο, θα πρέπει να πούμε ότι και ο επιχειρηματικός κόσμος σε όλες τις χώρες και πολύ περισσότερο στην Ελλάδα, οφείλει απολύτως να συνειδητοποιήσει ότι έχει περάσει ανεπιστρεπτή η περίοδος της περιβαλλοντικής ασυλίας, των ευκαιριακών και ανορθόδοξων πολιτικών, που στιγμάτισαν την εξορυκτική δραστηριότητα και την έφεραν απέναντι στην κοινωνία.

Λατομικοί ή μεταλλευτικοί χώροι είναι δυνατόν με κατάλληλες εργασίες διαμορφώσεων και αποκαταστάσεων να αποδοθούν μετά το πέρας των εξορυκτικών εργασιών σε άλλες χρήσεις, όπως γεωργικές καλλιέργειες, δασικές εκτάσεις, χώρους για έργα υποδομής, χώρους αναψυχής, τουριστικές υποδομές και βιομηχανικά πάρκα-μουσεία. Με τις κατάλληλες εργασίες αποκατάστασης, μπορούν ακόμη και να συντελέσουν στην οικολογική αναβάθμιση των

περιοχών τους, δημιουργώντας πυρήνες για την πανίδα και τη χλωρίδα της περιοχής, ενδιαφέροντες υδροβιότοπους, κλπ .

Σε αυτή την κατεύθυνση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της «Πρωτοβουλίας για τις μη ενεργειακές ορυκτές πρώτες ύλες» (πρωτοβουλία Verheugen) προσπαθεί να δώσει νέες αιφώρες δράσεις, πρωτοβουλίες και επενδύσεις στα ζητήματα της αυτοδυναμίας, της ανεξαρτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα χρήσης ορυκτού πλούτου.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, λοιπόν, ξεκίνησε μία σειρά πολύ σοβαρών προσπαθειών, προκειμένου να αντιμετωπίσει το συγκεκριμένο ζήτημα, έχοντας ως δεδομένο το προφανές, ότι δηλαδή τα κοιτάσματα και ο ορυκτός πλούτος δεν είναι εκεί που εμείς θα θέλαμε να είναι, αλλά εκεί που η ίδια η φύση τα τοποθέτησε, ανεξάρτητα των μεταγενέστερων, σημερινών ανθρωπογεωγραφικών δεδομένων.

Ταυτόχρονα, πρέπει να σας πω ότι σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπάρχει μία συγκεκριμένη πρωτοβουλία και κάποιες κατευθυντήριες γραμμές «Για την διενέργεια εξορυκτικών δραστηριοτήτων στον τομέα των μη ενεργειακών ορυκτών πρώτων υλών σε συμφωνία με τις απαιτήσεις του δικτύου Natura 2000», οι οποίες εκδόθηκαν από την Επιτροπή της Ε.Ε. τον Ιούλιο του 2010, με τις οποίες προσεγγίζεται σε πανευρωπαϊκό επίπεδο κάτι που σε πρώτη προσέγγιση φαίνεται απολύτως αντιφατικό, δηλαδή η συνύπαρξη της εξορυκτικής δραστηριότητας με την προστασία του δικτύου NATURA, διότι σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες αντιμετωπίζουν τα θέματα που αντιμετωπίζουμε και εμείς στην πατρίδα μας, τη συνύπαρξη δηλαδή της προστασίας του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα των περιοχών NATURA με τις εξορυκτικές δραστηριότητες.

Οφείλω, επίσης, να ενημερώσω το Σώμα ότι εδώ και αρκετούς μήνες βρισκόμαστε ως Υπουργείο στο πλαίσιο μίας εθνικής στρατηγικής για την αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου της χώρας μας, το οποίο θέλουμε να πάρει σάρκα και οστά τους αμέσως επόμενους μήνες και ασφαλώς θα το φέρουμε για συζήτηση και στη Βουλή. Βρισκόμαστε σε στενή συνεργασία με το Ινστιτούτο Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών, το γνωστό ΙΟΒΕ, από το οποίο έχουμε ζητήσει εκτός των άλλων –και έχει αρχίσει να μας παραδίδει- πορίσματα για τις βέλτιστες πρακτικές σε χαρακτηριστικά προηγμένες ευρωπαϊκές χώρες αναφορικά με την αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου των συγκεκριμένων χωρών.

Αυτό λοιπόν που πρέπει να γίνει άμεσα, και το κάνουμε, είναι να εντάξουμε σε όλο αυτό το πλαίσιο την Εθνική Στρατηγική για την εκμετάλλευση του Ορυκτού Πλούτου, έτσι ώστε να τεθούν οι προτεραιότητες στις διάφορες περιοχές της χώρας συνολικά και όχι αποσπασματικά, πάντα σε όρους αειφορίας και σεβασμού στο περιβάλλον.

Βρισκόμαστε από τα μέσα της προηγούμενης χρονιάς σε συνεργασία με το ΙΟΒΕ, προκειμένου να αξιοποιήσουμε τις καλές πρακτικές των αναπτυγμένων χωρών της Ευρώπης και να τις μεταφέρουμε στην Ελλάδα.

Σήμερα στον τομέα των εξορυκτικών και μεταλλουργικών δραστηριοτήτων ο μέσος χρόνος που χρειάζεται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση ξεπερνάει τους 31 μήνες, όταν ο αντίστοιχος μέσος χρόνος στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι 9 περίπου μήνες.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος επεξεργάζεται ένα νέο θεσμικό πλαίσιο. Ήδη έγινε μία πρώτη συζήτηση στο Υπουργικό Συμβούλιο και σύντομα πιστεύω, θα φέρουμε για συζήτηση αυτήν τη νέα προσέγγιση της αποτελεσματικής και γρήγορης περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Στην Ελλάδα παράγονται κατ' αναλογία οι περισσότερες περιβαλλοντικές άδειες σε σχέση με όλες τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και δυστυχώς, στην πατρίδα μας έχουμε ένα χαρακτηριστικό, υπεραδειοδοτούμε και υποελέγχουμε. Απαιτούμε την εκπόνηση άπειρων μελετών κι όταν έρχεται η ώρα να ρωτήσεις τον αρμόδιο φορέα: «Πόσες φορές έλεγξες αν εφαρμόζεται η συγκεκριμένη περιβαλλοντική αδειοδότηση που έδωσες πριν λίγα χρόνια;»

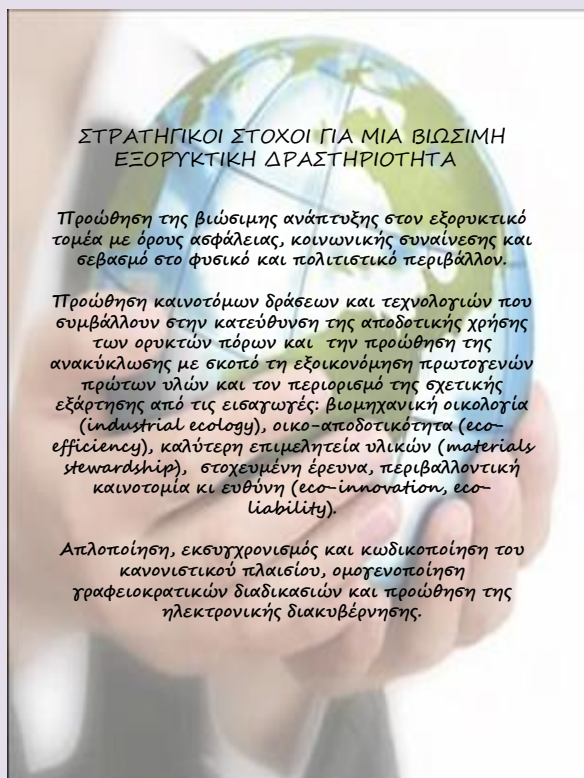
διαπιστώνει κανείς, ιδιαίτερα σε περιφερειακό επίπεδο ότι ελάχιστες φορές έχουν υπάρξει αυτοί οι έλεγχοι.

Άλλες δράσεις αναφορικά με τον ορυκτό πλούτο

Εμείς μέσα στον Ιανουάριο έχουμε ξεκινήσει και έχουμε ήδη δρομολογήσει και ορισμένες άλλες δράσεις τις οποίες θέλω να γνωρίζετε κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Πρώτα απ' όλα, εδώ και τρεις μήνες με επιστολή που έχουμε στείλει στους θεσμικούς συμβούλους της πολιτείας και αναφέρομαι στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, στο Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας και στο ΙΓΜΕ μαζί με το Σύνδεσμο Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων, μαζί με την αγορά, πρόκειται να κάνουμε μέσα στο πρώτο δίμηνο του 2011 μία πολύ μεγάλη συζήτηση για το πώς θα προσαρμόσουμε την πρωτοβουλία Verheugen περί αειφορίας στην αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις ιδιαίτερες συνθήκες της πατρίδας μας. Και πρέπει να σας πω ότι προσμένουμε μέσα από αυτήν την πρωτοβουλία, για πρώτη φορά στη χώρα μας να έχουμε συγκεκριμένη εθνική μεταλλευτική πολιτική.

Το δεύτερο που επίσης έχει σημασία για τις τοπικές μας κοινωνίες είναι ότι έχουμε συγκροτήσει μία ειδική Επιτροπή με στελέχη του Υπουργείου και του ΙΓΜΕ, ώστε να αξιολογήσουμε τα δημόσια μεταλλεία που στο παρελθόν μισθώθηκαν σε ιδιώτες και σήμερα έχουν επιστρέψει στο δημόσιο. Εάν διαπιστώσουμε ότι αυτά έχουν οικονομικό ενδιαφέρον θα τα ξαναδώσουμε σε παραχώρηση. Εάν διαπιστωθεί ότι δεν έχουν ενδιαφέρον τότε πρέπει να τα αποδώσουμε στις τοπικές κοινωνίες. Δεν μπορούμε πια να τα κρατάμε επ' αόριστον. Και σ' αυτή τη λογική πρέπει να σας πω ότι εντάσσονται οι περίπου εβδομήντα (70) εξηρημένες υπέρ του δημοσίου περιοχές, τις οποίες το ΙΓΜΕ έχει ερευνήσει για την ύπαρξη βιομηχανικών ορυκτών.

Μία ακόμη πολύ σημαντική κατά την άποψή μας πρωτοβουλία που έχουμε αναλάβει και είναι στο στάδιο της ολοκλήρωσης, είναι η τροποποίηση του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών. Ο σημερινός Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών, απετέλεσε το βασικό θεσμικό εργαλείο για την λειτουργία της εξορυκτικής βιομηχανίας από το 1984. Από τότε, παρά τις σημαντικές αλλαγές εντός ΕΕ τόσο στα θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας Εργαζομένων, όσο και σε θέματα περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ο Κανονισμός των 114 άρθρων και των 215 σελίδων, για 26 χρόνια, ουδέποτε αναθεωρήθηκε ουσιαστικά, παρά μόνο σημειακά και κατά περίπτωση. Ήδη καταθέσαμε σε δημόσια διαβούλευση το συγκεκριμένο Κανονισμό, ολοκληρώθηκε η διαβούλευση, είμαστε στο στάδιο της επεξεργασίας των πορισμάτων της διαβούλευσης και πιστεύω ότι πολύ σύντομα θα τον υιοθετήσουμε.

των μεταλλείων της χώρας μας. Μπορώ να πω ότι αυτή τη στιγμή είμαστε σε ένα καλό στάδιο για να δημιουργήσουμε ένα εθνικό περιουσιολόγιο. Να ξέρουμε επιτέλους πού, πόσο, ποιος εκμεταλλεύεται, τι έχει εγγυηθεί, τι πληρώνει και για πόσο καιρό έχει τα δικαιώματα αξιοποίησης του ορυκτού πλούτου της χώρας.

Τέλος και μ' αυτό θα τελειώσω την πρωτολογία μου -και επιφυλάσσομαι στη δευτερολογία μου να πω αυτά για τα οποία είμαι βέβαιος ότι ενδιαφέρεστε περισσότερο, το πετρέλαιο και το

φυσικό αέριο- πρέπει να σας πω ότι ολοκληρώθηκε πρόσφατα στο Υπουργείο μία πολύ σημαντική προσπάθεια στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης τόσο του εκσυγχρονισμού του τρόπου διοίκησης του Υπουργείου εσωτερικά όσο και της πληροφόρησης των πολιτών με τη δημιουργία ενός μεγάλου πληροφοριακού συστήματος για τα λατομεία της πατρίδας μας.

Έχουμε μια διαδικτυακή εφαρμογή, μέσω της οποίας μπορεί ο πολίτης να δει πού υπάρχει λατομικός πλούτος και μία εσωτερική εφαρμογή που τη χειρίζεται μόνο η υπηρεσία, προκειμένου να μπορούμε να ενημερώνουμε, να επικαιροποιούμε, να ελέγχουμε και να αποφασίζουμε πού πρέπει να παρέμβουμε.

κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι εξαντλούμε τις δυνατότητες που έχουμε στη σημερινή συγκυρία, προκειμένου να αξιοποιήσουμε με αειφόρο τρόπο και με σεβασμό στο περιβάλλον τον ορυκτό πλούτο της πατρίδας μας.

Για άλλη μια φορά επαναλαμβάνω ότι είναι βαθειά πεποίθηση αυτής της Κυβέρνησης πως η ενέργεια, παραδοσιακή και πράσινη, και ο ορυκτός πλούτος αποτελούν βασικές πηγές διεξόδου αυτής της χώρας από την κρίση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΙΑ:

Τομέας υδρογονανθράκων

Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,

Έρχομαι στο θέμα των υδρογονανθράκων. Η Ελλάδα, ήταν μέχρι σήμερα η μόνη χώρα στον κόσμο που δεν διαχειριζόταν τα δικαιώματά της για Υδρογονάνθρακες. Έτσι, απέκλειε εκ των πραγμάτων κάθε δυνατότητα εισροής εξαιρετικά μεγάλων εσόδων σε περίπτωση ανακάλυψης κοιτασμάτων και παραγωγής πετρελαίου ή/και φυσικού αερίου. Ίσως αν είχαμε κινηθεί νωρίτερα, σήμερα αυτά τα έσοδα να ήταν διαθέσιμα.

Κάθε χρόνο πληρώνουμε για εισαγωγές πετρελαίου 12-14 δις ευρώ (4-5% του ΑΕΠ). Οι ανάγκες της Ελλάδας υπολογίζονται σε περίπου 120 εκατ. βαρέλια το χρόνο. Θα ήταν καθαρός παραλογισμός για οποιαδήποτε χώρα να κρατά κλειστό αυτό το παράθυρο ευκαιρίας, πολύ περισσότερο για τη δική μας οικονομία και κοινωνία που δοκιμάζονται από την κρίση.

Να ξεκαθαρίσουμε όμως για τι μιλάμε, ώστε την αδράνεια και ανυπαρξία των προηγούμενων 15 ετών να μην την διαδεχθεί μια, εξίσου επιζήμια, μυθολογία και μυθοπλασία.

Πρώτα απ' όλα, ανεξάρτητα από διαχωρισμούς κρατών και συνόρων, με βάση τα υφιστάμενα γεωλογικά, γεωφυσικά και γεωτρητικά δεδομένα, υπάρχουν δύο περιοχές ενδιαφέροντος. Η πρώτη αφορά τμήματα της Αδριατικής και του Ιονίου πελάγους μέχρι περίπου τις ακτές της Βόρειας Αφρικής. Είναι γνωστό πως οι περιοχές αυτές έχουν αποδεδειγμένα σημαντικό ενδιαφέρον, γεγονός που έχει τεκμηριωθεί τόσο από πρόσφατες όσο και από από προηγούμενες μελέτες και έρευνες πετρελαϊκών εταιριών που έγιναν στις δεκαετίες του 60 και του 70 στα παράλια της Ιταλίας, Κροατίας, Μαυροβουνίου, Αλβανίας και της Ελλάδας, καθώς και από έρευνες της ΔΕΠ - ΕΚΥ, ακόμη και με γεωτρήσεις, στην ευρύτερη περιοχή της δυτικής Ελλάδος, και στην ξηρά και θάλασσα π.χ. Κατάκωλο, Ήπειρος, ΒΔ Πελοπόννησος, Πατραϊκός κόλπος κ.α.

Η δεύτερη περιοχή αφορά στο Λιβυκό πέλαγος και την ευρύτερη περιοχή του Νότιου Αιγαίου στη λεγόμενη Λεκάνη Ηροδότου μεταξύ Κύπρου, Κρήτης και Αιγύπτου. Στη συγκεκριμένη περιοχή, το ενδιαφέρον βασίζεται στις υφιστάμενες γεωλογικές θεωρίες και μελέτες καθώς και στα πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα από τις αντίστοιχες γεωλογικές έρευνες στην Αίγυπτο και το Ισραήλ.

Οι ομοιότητες στα γενικότερα και ειδικότερα γεωλογικά χαρακτηριστικά, καθώς και τα παρόμοια σεισμικά δεδομένα, με κανένα τρόπο δεν δίνουν βεβαιότητες εκτίμησης ποσοτήτων υδρογονανθράκων, αν δεν γίνουν οι αναγκαίες γεωτρητικές έρευνες. Εκτιμήσεις αποθεμάτων, βασισμένες μόνον στις διαστάσεις και αναλύσεις μιας, κατά τα άλλα αρκετά υποσχόμενης γεωλογικής δομής, μπορεί να είναι τελείως εκτός πραγματικότητας.

Υπενθυμίζω ότι σύμφωνα με την διεθνή πρακτική στην έρευνα υδρογονανθράκων, το αν και πόσα κοιτάσματα μπορούν να εντοπιστούν σε μία περιοχή και τι αποθέματα υδρογονανθράκων μπορεί να περιέχουν, είναι ερωτήματα που απαντώνται μετά από μακροχρόνιες και δαπανηρές έρευνες και τέτοιες όπως προανέφερα, δεν έχουν γίνει στο Λιβυκό πέλαγος και το Ν. Αιγαίο.

Μετά τις πρόσφατες ανακαλύψεις σημαντικών αποθεμάτων φυσικού αερίου στη θαλάσσια περιοχή του Ισραήλ και μεταξύ Κύπρου / Αιγύπτου, υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες για έρευνα και προσέλκυση μεγάλων πετρελαϊκών εταιρειών, τουλάχιστον σε ορισμένες περιοχές νοτίως της Κρήτης. Επισημαίνω πάντως ότι, οι συχνά αναφερόμενες πρόσφατες γεωλογικές μελέτες του USGS, θεωρούν ότι στην ευρύτερη περιοχή υπάρχουν θετικά στοιχεία για την ύπαρξη ΥΑ, αλλά δεν ποσοτικοποιούν αποθέματα γιατί δεν υπάρχουν συγκεκριμένα επιστημονικά δεδομένα.

Πρέπει επομένως να είμαστε πολύ προσεκτικοί στα συμπεράσματα και τις εκτιμήσεις μας και να αποφεύγουμε υπερβολικές προσδοκίες και βεβαιότητες για θέματα που βρίσκονται ακόμα στον χώρο των πιθανοτήτων.

Παρ' όλα αυτά, τα δεδομένα που ετέθησαν υπόψη του ΙΓΜΕ, δείχνουν σαφώς ότι η λεκάνη του Ηροδότου είναι πιθανό να έχει ένα υψηλό δυναμικό σε υδρογονάνθρακες.

Το κεντρικό και βόρειο τμήμα της λεκάνης αυτής βρίσκονται μέσα στα ελληνικά χωρικά ύδατα.

Συνολικότερα, οι περιοχές του νότιου Αιγαίου και του Λιβυκού πελάγους που επεκτείνονται ανατολικά μέχρι τις δυτικές ακτές της Κύπρου και του Ισραήλ, ενώ νότια προσεγγίζουν τη θαλάσσια περιοχή της Αιγύπτου, έχουν σαφώς ερευνητικό ενδιαφέρον. Απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις για ερευνητικές εργασίες, προσαρμοσμένες στην πολυπλοκότητα της γεωλογικής δομής της περιοχής, το έντονο ανάγλυφο, καθώς και το μεγάλο βάθος των στόχων τόσο στην ξηρά, όσο και στη θάλασσα.

Η έρευνα και η παραγωγή υδρογονανθράκων είναι μια εξαιρετικά περίπλοκη επιχειρηματική δραστηριότητα, κατά την οποία εφαρμόζονται εξειδικευμένες τεχνολογίες, απαιτείται υψηλή ένταση κεφαλαίων ενώ εμπεριέχονται σημαντικοί κίνδυνοι αποτυχίας (γεωλογικοί, τεχνικοί, περιβαλλοντικοί, εμπορικοί, πολιτικοί). Βεβαίως, έχει αποδειχθεί ιστορικά ότι τα τελικά οικονομικά αποτελέσματα είναι ιδιαίτερα θετικά, τόσο για τα κράτη που έχουν στην κατοχή τους κοιτάσματα υδρογονανθράκων, όσο και για τις πετρελαϊκές εταιρείες που τα εκμεταλλεύονται.

Εξ αιτίας αυτών των δεδομένων, τα περισσότερα κράτη δεν αναλαμβάνουν άμεσα τους επιχειρηματικούς κινδύνους και δεν δραστηριοποιούνται στην έρευνα για τον εντοπισμό κοιτασμάτων πετρελαίου. Αντίθετα, με διεθνείς διαφανείς διαγωνισμούς παραχωρούν τα δικαιώματά τους σε εξειδικευμένες πετρελαϊκές εταιρείες, διασφαλίζοντας όμως αυτά τα δικαιώματα μέσα από αυστηρές συμβάσεις. Τις διαδικασίες των παραχωρήσεων αυτών τις διενεργούν τα κράτη, μέσω ενός αμιγώς κρατικού φορέα, ο οποίος επιπλέον διαπραγματεύεται τις συμβάσεις με τις πετρελαϊκές εταιρείες και στη συνέχεια ελέγχει την τήρηση των συμβάσεων σε τεχνικά, οικονομικά, εμπορικά και περιβαλλοντικά θέματα.

Οι εταιρείες με τη σειρά τους, πολύ συχνά διασπείρουν τους επιχειρηματικούς κινδύνους με τη δημιουργία κοινοπραξιών, ενώ καταβάλλουν στα κράτη υψηλότατους φόρους (συνήθως ως ποσοστό από τα έσοδα παραγωγής). Το ύψος των φόρων είναι αποτέλεσμα των διεθνών διαγωνισμών και εξαρτάται από τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς, τις πιθανότητες ύπαρξης υδρογονανθράκων στο υπέδαφος, τις προβλεπόμενες τεχνικές δυσκολίες παραγωγής - μεταφοράς κλπ.

Χαρακτηριστικά να σημειώσω ότι, εάν οι τεχνικές πιθανότητες ανακάλυψης ενός κοιτάσματος πετρελαίου είναι της τάξης του 20%, τότε θεωρείται ότι οι συνθήκες είναι πολύ ευνοϊκές.

Οι δαπάνες έρευνας για την ανακάλυψη ενός θαλασσιού κοιτάσματος 100 εκατ. βαρελιών (όσο το κοιτάσμα του Πρίνου) ανέρχονται στα επίπεδα των \$ 200 εκατ., ενώ οι αναγκαίες επενδύσεις ανάπτυξης του κοιτάσματος για την έναρξη παραγωγής, ξεπερνούν το \$ 1 δις. Η παραγωγή αυτού του κοιτάσματος διαρκεί 25 περίπου χρόνια, με δαπάνες παραγωγής \$ 1,5

δισ, αποφέρει έσοδα \$ 7,5 δισ και τα προ φόρων καθαρά κέρδη των εταιρειών ανέρχονται \$ 1,5 - 2 δισ.

Οι αντίστοιχοι φόροι ανέρχονται σε \$ 3 δισ που μεταφράζεται σε ετήσια έσοδα περίπου \$120 εκατ. από ένα και μόνο κοίτασμα, αντίστοιχο του Πρίνου.

Για να κατορθώσει η Χώρα μας να προσελκύσει έμπειρους και οικονομικά εύρωστους επενδυτές στον συγκεκριμένο κλάδο, χρειάζεται να υπάρχει ξεκάθαρο και ελκυστικό νομικό πλαίσιο, συμβατό με τις αρχές της Ε.Ε., αυστηρές προδιαγραφές για την προστασία του περιβάλλοντος καθώς και μηχανισμοί οι οποίοι θα εγγυώνται τη διαφάνεια, την ισότιμη μεταχείριση και την ελαχιστοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών. Μηχανισμοί οι οποίοι θα στελεχωθούν με έμπειρα και εξειδικευμένα στελέχη, που κατέχουν το αντικείμενο σε βάθος, και θα αποτελούν αξιόπιστους συνομιλητές των επενδυτών.

Δράσεις αναφορικά με το θέμα των υδρογονανθράκων

Μετά από σχεδόν 15 χρόνια αδράνειας, ήταν ο σημερινός Πρωθυπουργός, , ο Γιώργος Παπανδρέου, ο οποίος αποφάσισε ποιο είναι το εθνικό συμφέρον και αποσαφήνισε πλήρως τι προτίθεται να πράξει η σημερινή Κυβέρνηση. Κι αυτό που είπε αρχίζει να γίνεται πράξη. Μετά από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, βρίσκεται σε δημόσια διαβούλευση το Σχέδιο Νόμου για τη δημιουργία Εθνικού Φορέα Έρευνας Υδρογονανθράκων, προκειμένου να καλύψουμε αυτό το παράδοξο κενό για χώρα όχι μόνο της Λεκάνης της Μεσογείου, όχι μόνο της Ε.Ε., αλλά ολόκληρου του πλανήτη. Η δημόσια διαβούλευση θα ολοκληρωθεί μέσα στον Ιανουάριο 2011 και αμέσως μετά το νομοσχέδιο θα εισαχθεί προς ψήφιση στη Βουλή.

Προχωρούμε στη δημιουργία ενός μικρού, ευέλικτου και αποτελεσματικού σχήματος, με τη μορφή Ανώνυμης Εταιρείας, με μοναδικό μέτοχο το Δημόσιο, στελεχωμένου με έμπειρο προσωπικό 10-15 ατόμων που θα αναλάβει στον εξαιρετικά σύντομο χρονικό ορίζοντα της τάξης των 18 μηνών τη βελτίωση του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου και τη διενέργεια διεθνούς γύρου παραχωρήσεων για την παραχώρηση των δικαιωμάτων Ε&Π, σε περιοχές όπως του Ιονίου και της Δυτικής Ελλάδας, όπου τα δεδομένα είναι ώριμα και υπάρχουν ενδείξεις ύπαρξης υδρογονανθράκων.

Μπορούμε να πετύχουμε τέτοιους ρυθμούς ; Πιστεύω βαθιά ότι Ναι, μπορούμε! Όχι βέβαια με τους γνώριμους ρυθμούς της δημοσιοϋπαλληλικής ραστώνης, αλλά με τη συναίσθηση πως η χώρα έχει ανάγκη από ρυθμούς επανάστασης. Διότι το να καταφέρουμε για τα επόμενα 30 χρόνια να καλύπτουμε το 20 - 30% των ενεργειακών αναγκών της χώρας, από εγχώριους υδρογονάνθρακες, είναι ένα εθνικό στοίχημα που μπορούμε και πρέπει να το κερδίσουμε.

Στο πλαίσιο αυτό έχω ήδη ξεκινήσει, έχω κλείσει τον πρώτο κύκλο επαφών με το Τμήμα Μεταλλειολόγων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και με τους καθηγητές του Τμήματος Ορυκτών Πόρων του Πολυτεχνείου της Κρήτης. Μέσα στην εβδομάδα κλείνει ο κύκλος των συναντήσεων με τα Πανεπιστήμια, διότι έχω καλέσει τα τρία Τμήματα Γεωλογίας Αθήνας, Θεσσαλονίκης και Πάτρας, μέσω των Προέδρων τους, να μου φέρουν όλους τους καθηγητές που ασχολούνται με τους υδρογονάνθρακες, προκειμένου να κινητοποιήσουμε όλο το ανθρώπινο επιστημονικό δυναμικό που έχει η πατρίδα μας. Αυτό είναι το ένα θέμα.

Ένα δεύτερο που θα κάνουμε μόλις προχωρήσουν λίγο τα πράγματα είναι να κινητοποιήσουμε τον Ελληνισμό της διασποράς. Διότι εκεί πρέπει να σας πω ότι φαίνεται να υπάρχει πραγματικά θησαυρός και θα ζητήσουμε με ανοικτές προκηρύξεις να έλθουν να μας βοηθήσουν.

Να σας πω τώρα τι κάνουμε παράλληλα με την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι υπάρχουν ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίες έχουν πολύ μεγαλύτερη εμπειρία από εμάς. Εγώ πρέπει να σας πω ότι μέσα σε αυτή την εβδομάδα έχω ζητήσει και θα έχω ραντεβού με τον Πρόεδρο της Δανίας και τον Πρόεδρο της Νορβηγίας, τους οποίους έχω ήδη ενημερώσει ότι θέλω να συζητήσουμε τα θέματα του φορέα υδρογονανθράκων της πατρίδας τους.

Πρέπει να σας πω ότι θα κλείσουμε αυτόν τον κύκλο των πρώτων επαφών με τις πρεσβείες, ουσιαστικά με την τεχνογνωσία των ευρωπαϊκών χωρών, με τη Μεγάλη Βρετανία και τη Γαλλία. Επίσης, πρέπει να σας πω, ότι μέσα στο Φεβρουάριο θα γίνει ένα μεγάλο συνέδριο

πετρελαιοπαραγωγών χωρών και μας έχει προσκαλέσει –ήλθε στο γραφείο μου- ο Πρέσβης της Σαουδικής Αραβίας. Έχουμε αποδεχθεί την πρόσκληση. Θα παρευρεθεί μέσα στο Φεβρουάριο εκπρόσωπος της Ελληνικής Κυβέρνησης στο Ριάντ, όπου θα γίνει αυτό το συνέδριο.

Αποκλειστικές οικονομικές ζώνες

Όσον αφορά για τα διάφορα θέματα που αφορούν τις Αποκλειστικές Οικονομικές Ζώνες και την υφαλοκρηπίδα, οφείλω να σημειώσω ότι γνωρίζετε πολύ καλά ότι είναι πάγια ελληνική θέση πως η μέθοδος οριοθέτησης όλων των θαλασσιών ζωνών είναι η αρχή της ίσης απόστασης, δηλαδή η μέση γραμμή, όπου αναγνωρίζουμε πλήρη δικαιώματα σε όλα τα τμήματα της ελληνικής επικράτειας -και παρακαλώ επειδή έγινε αναφορά στο Καστελόριζο, προσέξτε- είτε αυτά τα τμήματα της ελληνικής επικράτειας είναι ηπειρωτικά είτε είναι νησιωτικά, όπως προβλέπεται από το Διεθνές Δίκαιο και ειδικότερα από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1982. Όσον αφορά στο ζήτημα της κήρυξης της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης από την Ελλάδα πρέπει να σας πω ότι δεν εξετάζεται μεμονωμένα, αλλά στο πλαίσιο της θέσπισης θαλασσιών ζωνών ευρύτερα. Κρατήστε, όμως, στο μυαλό σας ότι από το 1995 η Ελληνική Δημοκρατία έχει καταθέσει με την επικύρωση της Σύμβασης την ακόλουθη δήλωση: «Η Ελλάδα επικυρώνοντας τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας διασφαλίζει όλα τα δικαιώματά της και αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση.

Η Ελλάδα θα αποφασίσει πότε και πώς θα ασκήσει τα εν λόγω δικαιώματα σύμφωνα με την εθνική της στρατηγική. Τούτο δε σημαίνει ούτε κατ' ελάχιστον απεμπόληση εκ μέρους της Ελλάδας των δικαιωμάτων αυτών». Είναι η κατατεθειμένη δήλωση της Ελληνικής Δημοκρατίας στα Ηνωμένα Έθνη με την επικύρωση της σύμβασης. Σε σχέση με τα ζητήματα της οριοθέτησης της υφαλοκρηπίδας με την Τουρκία, θέλω να σημειώσω ότι οι θέσεις μας είναι σαφείς και σταθερές. Επιδιώκουμε την ειρηνική επίλυση της διαφοράς και την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας με βάση τις προβλέψεις του δικαίου της θάλασσας και για το σκοπό αυτό έχουν εντατικοποιηθεί οι διερευνητικές επαφές, που έχουν ως στόχο την εξεύρεση κοινού εδάφους με την Τουρκία. Οι θέσεις μας, επαναλαμβάνω, είναι σαφείς, σταθερές και γνωστές και γνώμονας είναι το εθνικό συμφέρον στο πλαίσιο των κανόνων και προβλέψεων του διεθνούς δικαίου.

Έγινε αναφορά και υπήρξε τις προηγούμενες μέρες μια φιλολογία, περί συνεκμετάλλευσης στο Αιγαίο. Δηλώνω ξεκάθαρα, όπως έχει πει και ο Πρωθυπουργός, ότι η συνεκμετάλλευση τυχόν κοιτασμάτων στο Αιγαίο δεν αποτελεί και δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο συζητήσεων μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας τη στιγμή που η Τουρκία αμφισβητεί το Δίκαιο της Θάλασσας, αρνείται τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας και συνεχίζει να αμφισβητεί την κυριαρχία και τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας μας. Θέλω πραγματικά να πιστεώω ότι έγινε απόλυτα σαφές το πλαίσιο μέσα στο οποίο δουλεύει η χώρα μας.

Κλείνοντας κυρίες και κύριοι συνάδελφοι συνοψίζω σημειώνοντας ότι το ζητούμενο της βιώσιμης ανάπτυξης απαιτεί μια διπλή επανάσταση.

Η πρώτη, είναι η έξυπνη, πράσινη επανάσταση. Για ένα μέλλον με χαμηλή κατανάλωση άνθρακα, με καθαρότερη τεχνολογία, με αειφόρες δράσεις και επενδύσεις, με καινοτομία και δημιουργικότητα, με ευφυή δίκτυα.

Η δεύτερη, είναι η επανάσταση του αυτονόητου, στην οποία έχει αναφερθεί πολλές φορές ο ίδιος ο πρωθυπουργός. Πρέπει να εκμεταλλευτούμε στο έπακρο κάθε ιδιαίτερο χαρακτηριστικό, κάθε αναπτυξιακή δυνατότητα, κάθε συγκριτικό ανταγωνιστικό μας πλεονέκτημα.

Αυτή είναι συμπυκνωμένα η ουσία της απάντησής μου στην επερώτηση των συναδέλφων του ΛΑΟΣ. Το μείγμα των αξιοποιήσιμων πηγών πλούτου της χώρας μας, προσδιορίζεται με αποκλειστικό γνώμονα το εθνικό συμφέρον, τις αναπτυξιακές ανάγκες της πατρίδας μας, τις προτεραιότητες της κοινωνίας και των συμπολιτών μας.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.